

# ARANYOSVIDÉK

FÜGGETLEN POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Megjelenik hetenként szombaton

## Kiadóhivatal:

JÓZSEF könyvkereskedése Főter 35. sz.  
Itt a hirdetések is tevékenek. Telefon sz. 84

## ELŐFIZETÉSI ÁR:

Hónapokra — 16 kor. || Negyed évre — 4 kor.  
Félfévre — 8 kor. || Egy évre ára 30 all.

## SZERKESZTŐ:

**BOROSS ELEK.**

## Szerkesztőség:

Torda, Vallász-tér 35. szám. Telefon szám: 84  
A lap szellemi részét illető közlemények hetenként legkésőbb csütörtök délig a szerkesztőség címére küldendők.

Kéziratokat vissza nem adunk

## Pusztító járvány

esetén hatóságok, orvosok, intézmények, szorosan összefognak és egymás kezére járnak, hogy a veszedelmet csirájában elfojtsák, továbbterjedését megakadályozzák.

A bolsevizmus járványa immár egész Európára kiterjedő, afféle társadalmi és politikai spanyolnátha, mely nem ismer nemzeti különbséget s kevesek kivételével rombol és pusztít és aggályossá teszi a népek és országok mai és jövőendő nyugalma.

Ez ellen a pusztító járvány ellen valamennyi már fertőzött és még inficiálatlan nemzetnek föl kell vennie az egységes, energikus és kiméletet nem ismerő harcot, egy tervszerű, stratégiailag is kicirkalmazott rendszeres hadjáratot, hogy megtisztuljon tőle a beteg világ.

A német Spartacusok letörése már némi előhaladást jelent a romboló kórság megszüntetésére, de ez az elszigetelt siker a jövőre nézve nem elég. Nemzetközi organizáció szükséges, hogy a rend és nyugalom minden országban, ahol még fegyelmetlen bandák pusztítják az anyagi és erkölcsi javakat, mihamarabb helyreálljon. Ennek a szervezetnek pedig a legelső feladata az volna, hogy egyrészt biztosítsa a megfelelő munkaalkalmakat, másrészt lehetővé tegye, hogy azok a munkástömegek, melyek dolgozni akarnak, szabadon végezhesék munkájukat. Tehát egyfelől a szükségét szenvedő országokat mielőbb el kell látni szénrel és élelemmel, másfelől egy dolgos hadsereget kell szervezni minden anarchisztikus mozgalom elnyomására.

Nem tudjuk, vajjon a versaillesi békekonferencia elégségesnek fogja-e tartani céljára és hivatására nézve, hogy az egyes nemzetek önrendelkező jogát, s az egyes országok közt megvonandó földrajzi határokat megállapítsa, de mi eredménytelen munkának tartanók, ha a jövő gazdasági

és társadalmi rendjét is nem biztosítaná a megfelelő egyöntetű s egész Európára kiterjedő intézkedésekkel.

Mert mit ér a legszebben kiépített, s a legpompásabb kényelemmel rendelkező épület, ha falait nedveség marja és hasadékaiban vérszívó férgek tanyáznak? Előbb-utóbb az ilyen palotában is tűhetetlenné válik a lakás.

A bolsevizmus győzelmes térfoglalása minden komolyabb nemzeti és társadalmi érték tökéletes pusztulását jelenti s jaj volna Európának, ha ebben az egyetlen lehető pillanatban elmulasztaná, hogy a döntő harcot megvívja vele! Késő és keserű volna a megbánás.

## Egy román lap a béketárgyalás kilátásairól.

A bukaresti „Dácia” „Románia” a béketárgyaláson” címmel a következőket közli: „A nagy vita kezdetén Románia helyzete a következő: Még a Marghiloman kormány idejében és kevéssel azután, hogy Take Jonescu elnöklete alatt a román nemzeti komité, melynek tagjai között helyet foglalnak nemcsak Romániának, hanem az akkor még fel nem szabadított, románoklakta területeknek képviselői is. Ezen bizottság — később elismertetvén a szövetségesek részéről Románia képviselőjeként — az ország nevében dolgozott és biztonnyal tárgyalásokat is folytatott, melyek a jelen pillanatban megmutatják a román ügy körvonalait, de melyeket természetesen nem ismerhetünk teljes alaposággal. Hogy később a Marghiloman kormány távosása után, Románia hivatalos képviselője is akciót fejtett ki, az kétségtelen, de ezeknek a tárgyalásoknak alapját csak azok az elvek képezhetik, melyeket a Take Jonescu elnöklete alatt álló komité vallott magáénak. Korai volna már most jóslásokba becsátkozni és biztonnyal veszedelmes is.

## Tudnivalók.

Közhirre teszem a nagyszebeni román kormányzótanácsnak a gabonaneműek, egyéb élelmicikkek és takarmányokra vonatkozó alábbi

## RENDELETÉT:

1. A mai naptól kezdve nem képezik többé szabad kereskedelem tárgyát a következő cikkek:

Az összes gabonaneműek, a burgonya, a bab, a lencse, a borsó, a bükköny; a len-, kender-, tők-, napraforgó-, zöldség- és veteménymagvak; a cukor- és takarmányrépa; a széna, a takarmány- és alomszalma; a kukoricakóré; — hanem minden tulajdonos köteles azokat további intézkedésig birtokában ériutetlenül a saját házi szükségletén kívül megtartani, miután azok a fennálló közszükségletek fedezésére fognak fordítottatni.

2. Ezen cikkek birlalói és különösen Torda város és Torda Ar. megye gabona- és egyéb élelmiszer- és takarmánytermelői és ugyanezen cikkek elárusításával foglalkozó kereskedői kötelesek a feleslegüket hozzám haladéktalanul bejelenteni.

3. Mindazon birlalók, akik ezen kötelezettségüknek legkésőbb f. é. február hó 15-ig eleget tesznek, a megállapított alábbi maximális árakon felül az alábbi jutalmakban részesülnek:

4. A maximális árak és jutalmadikak a következők:

	mm.-ként	mm.-ként
a) A buza	max. ára 75 K,	jut. díj 25 K
b) A rozs	„ „ 62 K,	„ 25 K
c) Az árpa	„ „ 62 K,	„ 25 K
d) A zab	„ „ 62 K,	„ 25 K
e) A lef. tengeri	„ „ 65 K,	„ 25 K
f) A csöstengeri	„ „ 55 K,	„ 15 K
g) A bab	„ „ 100 K,	„ 100 K
h) A lencse	„ „ 150 K,	„ 100 K
i) A borsó	„ „ 100 K,	„ 100 K
k) A bükköny	„ „ 140 K,	„ 60 K
l) A len-, kender, tők- és napraforgómagvak	150 K,	„ 100 K
m) A cukorrépa	14 K,	„ — K
A takarmányrépa	8 K,	„ — K
n) A burgonya (minden hónapban 1 K drágább)	25 K,	„ 5 K
o) A széna	50 K,	„ 25 K
p) A takarmány-, árpa és zabszalma	30 K,	„ 15 K
q) Az alomszalma	20 K,	„ 10 K
r) A kukoricakóré	25 K,	„ 10 K

Ezek az árak a legközelebbi vasuti állomáshoz értendők.

4a. Tavaszi buzát és árpát és zabot örölni 1919 május 1-éig tilos.

5. Marhát, sertéseket és baromfit gabonával hizlalni tilos.

## 6. A husneműek maximális árai:

a) Kövér marhahus élő súlyban	5 K — f.
b) Sovány „ „ „ „	3 K 50 f.
	5% apadással.
c) Kövér sertés élő súlyban	12 K — f.
d) Sovány „ „ „ „	10 K — f.
	apadás nélkül.

## Óra javítás

szakszerűen  
gyorsan és  
pontosan

Fali inga és  
zsebórák  
állandó  
raktáren

Bajusz György órásnál

Torda, Egyházfalva-u. 19.

7. Marhahus kiárusítása:
- |                  |      |
|------------------|------|
| I. oszt. kövér   | 10 K |
| II. oszt. sovány | 7 K  |
8. Disznóhus kiárusítása:
- |                      |      |
|----------------------|------|
| I. oszt. kövér       | 16 K |
| II. oszt. sovány     | 14 K |
| Nyers szalonna       | 20 K |
| Füstölt szalonna     | 26 K |
| Sovány szalonna      | 18 K |
| Háj                  | 20 K |
| Olvasztott zsír      | 24 K |
| Friss sertés kolbász | 20 K |
| Füstölt kolbász      | 26 K |
9. Juh és berbécs hus kiárusítása:
- |           |     |
|-----------|-----|
| I. oszt.  | 6 K |
| II. oszt. | 5 K |
10. A tej:
- |                  |          |
|------------------|----------|
| Városban 1 liter | 2 K      |
| Falun 1 liter    | 1 K 50 f |
11. Tejfel litere 15 K  
 12. Tehénturó 1 kg. 6 K  
 13. Turó 1 kg. 16 K  
 14. 1 tojás városban — K 50 f  
 15. Ecet 1 kg. 4 K  
 16. Ecetszesz 1 kg. 60 K  
 17. 1919. február 1 után nullás lisztet készíteni nem szabad.

18. Cukrázdákban finom lisztből és cukorból süteményt készíteni tilos.

19. Aki ezen rendelet dacára ilyen cikkeket elad, vesz, szállít, fuvaroz, vagy ezeknek szállítását, illetve fuvarozását elősegíti, kihágást követ el, ami a cikkek elkobzásán kívül 2000 koronáig terjedő pénzbírsággal és 6 hónapig terjedő elzárással büntetettik. Egy cselekményből kifolyólag úgy az eladó, mint a vevő és fuvarozó is egyenként lesznek megbüntetve.

20. A megszálló hadsereg írásbeli beleegyezése nélkül semmi fele árut és élelmiszert nem utalhat ki és rekvirálást sem eszközölhet.

Dr. Ratiu Ágoston  
közélelm. kormánybiztos.

## HIREK.

### EMLEKEZTETŐ NAPTÁR.

Február 10-én megnyílik a polgári leány, — polgári fiú — és iparostanonc-iskola.  
A polgári leányiskolai növendékek részére tanítás a főgimnáziumban!

### Felhívás.

Fölkérem a polgári leányiskola alólírott azon növendékeit, kik mult év őszén a szegény gyerekek részére 1—1 pár *harisnya kötését* elvállalták, sziveskedjenek a kész harisnyákat mielőbb elhozni akár én hozzám, akár Osztian Gézané önnagységához, mert sajnos, nem oszthatták ki a harisnyákat karácsonykor a szünet miatt, de kívánatos volna, hogy a míg a hideg tart, kiadhassuk azokat.

I. A. osztály: Kriszt Anna, Pásztor Berta, György Anna, Sikó Anna, Pethó Erzszi, Tóth Ilona, Füssy Ilona, Zalányi Róza, Pintye Joli, Benedek Klementin, Cintes Augusztá, Borbély Ilona, Blényesi Ilona, Jakabos Margit, Miklós Margit, Király Margit, Rosenberg Margit, Csongvay Erik, Molnár Ilona, Gáspár Gizella, Finta Lilla, Cseh Mária, Lénárd Ilona, Szegedi Erzszi, Heczey Mariska, Bölönyi Ilona, Patkó Agnes, Muresán Olympia, Deák Ida, Kelemen Erzszi, Molnár Teréz, Kovács Margit, Vajna Berta, Lup Hainalka, Trombitás Livia, Bumbue Sabina, Koptyl Mariska, Tóth Ilona, Bugnár Róza.

I. B. osztály: Száva Róza, Jeszenszky Irén, Finta Irén, Mester Jolán, Nagy Erzsébet, Benedek Lili, Zurik Ilona, Frucht Berta, Saszek Boriska, Áron Berta, Kubaszeg Ilona, Lukács Ilona, Kiss Anna, Daszkel Sarolta, Simon Irén, Bodis Ilona, Bugarin Aranka, Pongrác Ilona, Princ Piroška, Szabó Ilona, Márton Johanna, Tóth Ilona, Szilágyi Mariska, Gónczi Anna, Dénes Juli, Hajdu Mariska, Tordai Erzszi, Pepene Eugenia, Szakács Róza, Mándik Teréz, Simonfi Márta, Sukard Jolán, Péter Regina, Borbély Berta, Muntyan Paraszki, Sipos Ágnes, Kocsis Irén, Rukcsdea Victoria, Fried Jolán.

II. A. osztály: Balla Róza, Balogh Gizella, Bordán Erszília, Bölönyi Jolán, Csimoka Szabina, Feurgyán Irma, Fogarasi Emma, Güttler Elza, Jakab Ella, Kaptalan Anna, Kolozsvári Etelka, Mátyás Ilona, Orbán Jolán, Pittner Erzszi, Szabó Ida, Székely Anna, Szénássy Erzsébet, Szilágyi Erzsébet.

II. B. osztály: Fényes Teréz, Groszmann Irma, Péter Ágnes, Szabó Ilona, Kuron Mária, Márton Jolán, Weinberger Ilona, Márton Sarolta, Székely Róza, Leő Ella, Balázi Irén, Skián Erzsébet.

Szivességüket a szegény gyermekek nevében hálással köszöni: Torda 1919. február 5. *Gróf Bahlen Sándorné.*

— A papirhiány az Aranyosvidéket is hova-tovább mind inkább sújtja. A jelenlegi zavaros szállítási viszonyok és minden oldalról feltornyosult nehézségek lapunk előállítását hétről-hétre mind nehezebbé teszi. Már huzamosabb idő óta nagy papir-, festék- és egyéb anyaghiánnyal küzd kiadóhivatalunk (akár csak a többi erdélyi lapok is) s ez a siralmas állapot legujabban már annyira megbénította nyomdánk üzemét, hogy már a mult szá-

munk terjedelmét kénytelenek voltunk redukálni, gazdasági rovatunkat egyelőre kihagyni s mindaddig, amíg rég megrendelt papirunk és egyéb anyag-szükségletünk megérkezhetik, csak ily kisebb terjedelemben, esetleg valamely még rendelkezésünkre álló pótpapíron tudhatunk megjelenni. Mély sajnálattal jelentjük ezt be olvasóközönségünknek, mert egész lelkünkkel átérezzük újságírói kötelességünk súlyát épen a mostani történelmi időkben, mikor a vidéki sajtó a legfontosabb miszsiót teljesíti.

Bizalommal kérjük kedves olvasó közönségünket, hogy nehéz kényszerhelyzetünkkel szemben jóindulatu belátásával és elnézésével minket támogatni kegyeskedjék. *A szerkesztőség és kiadóhivatal.*

— Halálozás. Id. Komjátszegi Pál nyug. szolgabíró febr. 1-én 66 éves korában, boldog házassága 18-ik évében hosszúságos szenvedés után meghalt Aranyosrákoson.

— Adakozzunk a Népkonyha javára! A mostani nehéz megélhetési viszonyok, szédületes drágaság s a tél sokféle nyomorúsága közepette Torda város elhagyatott szegényei, elesettei alig alig részesülnek valami támogatásban, segítségben. Egyrészt a szegényügy szervezetlenségében, másrészt a jelenlegi rendkívüli állapotokban rejlik ennek oka, pedig e város jószívű társadalma eddig minden télen eléggé gyakorolta a szegényekkel szemben való könyörületet. Ezen a télen már az éhhalál és megfagyás fenyegeti az elbénult keresetképteleneket. Ujabbán egyedül a Népkonyha az az egyetlen humanus intézmény, mely segít a szegényeken csekély erejéhez mérten. Ingyen ebédeket ad naponta 80—100 embernek, de az ezzel járó nagy költségek fedezését már nem sokáig bírja, mert anyagi fedezete nincs. Dobbanjon meg hát Torda közönségének hagyományosan meleg szíve s tegye lehetővé, hogy a Népkonyha ne szűnjék meg, hanem tovább is áldásosan fungáljon legalább is a téli és tavaszi hónapok alatt. Adakozzék mindenki, a ki teheti a Népkonyha javára terményt, élelmiszereket és pénzt! Természetbeai adományok a Népkonyhához (ótordai óvoda), pénzadományok szerkesztőségünkhez küldendők. Mi közvetítünk és nyilvánosan nyugtázzunk minden kegyes, jószívű adományt. És „kétszer ad, ki gyorsan ad!”

— Az utazások ellenőrzése terén új intézkedéseket léptetett érvénybe a román katonai parancsnokság. Az újítások némileg enyhítik az eddigi szigorú intézkedéseket. Utazni most is csak utazási igazolvánnyal lehet, melyet a prefektus (főispán) ad, s az igazolvány a katonai térparancsnoksággal is láttamoztatandó. Az utazás nemcsak Erdélybe, Bánátba, Romániába és Besszarábiába, hanem Magyarország meg nem szállott területeire is (s onnan is) s most el lett törölve az a korlátozás is, hogy 17 től 42 éves koruk el nem utazhattak. E tilalom hatályát veszítette az utazási igazolványok érvényessége 3 hónap. Az igazolványokra 2 lei-es bélyeg kell.

— Halálozás Nagy Miklós Gerendkeresztur község jegyzője életének 40, boldog házasságának 13-ik évében f. hó 13-án rövid szenvedés után meghalt. Nép család gyászolja az elhunytat, kinek temetése január 15-én ment végbe nagy részvét mellett. Nyugodjék csendesen!

— A pótvásár kedden zajlott le. Az állatvásár a nagy felhajtás folytán elég népes volt, a karakó vásár gyér forgalma azonban még egy jobb heuvásár színvonalát se érte el.

— Orvosi díjszabás. Az országos orvosszövetség Torda-Aranyos vármegyei fiókjá a következő határozatot hozta: A házi orvosi intézményt megszünteti, a látogatások a kezelés megszűnés után fizetendők, egyben elhatározza a számlarendszer életbeléptetését és egységes díjszabást léptet életbe következő módon:

Rendelés az orvos lakásán 10 Kor, a beteg lakásán 16 Kor. és az esetleges fuvar-díj, vagy természetbeni fuvar. Éjjeli rendelés azaz este 9 órától reggel 6 óráig a nappali díjak kétszerese. Orvosi bizonyítvány kiállítása 16 Kor. Orvosi látogatás kiállítása 20 Kor. és ezenkívül az orvosi ténykedés megfelelő díjazása. Orvosi tanácskozási díj (Consilium) a résztvevő orvos mindegyike (a kezelő orvos is) 30 Kor. val díjazandó. Éjjel ennek kétszerese.

— Angol bizottság Kolozsváron Egy öt tagú angol bizottság érkezett Bpestől Kolozsvárra P a m e r o l ezredes vezetésével, az erdélyi állapotok közvetlen tanulmányozása végett. A bizottság Csucsán keresztül nem juthatván, Aradon át érkezett Kolozsvárra. Az angol bizottság érkezéséről hivatalosan értesítették dr. Grandpierre Emil kormánybiztost és Ferencz József unitárius püspököt.

— Sorozzák az erdélyi románokat és szászokot. A nagyszebeni román kormányzótanács dr. Maniu Gyula román miniszterelnök aláírásával egy behívási parancsot adott ki, amelyben három évfolyamra és pedig az 1896. 1897. és 1898. évfolyamokra sorozást rendel el. Sorozás alá kerülnek az Erdély, Bánát és Magyarország románlakta vidékein levő románok és szászok. A nagyszebeni kormányzótanács Kolozsvár székhellyel egy erdélyi román hadtestet akar felállítani „Alba-Julia” név alatt és egy 6-os számú hadtápszázalókat. A felhívás megjelenésétől 48 órán belül jelentkezhettek a tisztek, tisztjelöltek és önkéntesek február 7-ig pedig a legénység. Ez év február 17-én lenne az 1896., március 3-án az 1897. és március 8-án az 1898. évfolyambeliek sorozása. Kolozsvárt fogják sorozni a kolozsvári, kolozsmegyei járás és a torda-aranyos megyei román lakosokat, kivéve a marosludasi járást.

— A Budapesttel való táviratforgalom, úgy a sajtó, mint privát-táviratok forgalma szerda óta a táviratozás katonai szigorítása miatt — további intézkedésig — megszűnt.

— Egy feltűnően szép szőke nő utazott egy vasúti kocsiában a napokban Silberstein Emil besztercei kereskedővel. Együtt utaztak Tövisig. Silberstein később megdöbbenve vette észre, hogy pénztárája eltűnt 36000 K. pénzával együtt. És eltűnt természetesen a csábítóan szép utazó is...

— A megszűnt házi orvosi intézmény. A haladókor a múlt időknek sok intézményét megváltoztatja, sőt lerombolja. Egy régi kedves hagyomány tűnik el — mint mai lapunkban olvassuk — a házi orvosság.

Az orvost sohse néztük a rideg üzleti szemüvegen mint bármely más foglalkozású latinert. Őt nem is megfizetés illette fáradságos munkájáért, hanem „tisztelő díj.” Benső, bizalmas barát, csaknem családtag volt az öreg „doktor bácsi”, aki generációkat látott felnőni s elmúlni a családban.

Sajnáljuk az elmúlását, de viszont a megváltozott viszonyok indokoltá teszik az ország minden nagyobb városában megtörtént már régebben, nem is szólva róla hogy a külföldön teljesen ismeretlen valami. Elvégre a hallatlanul megdrágult megélhetési viszonyok az orvosokat is sújtják; érthető, ha munkájukat jobban kell megfizetniük. Az új díjak még mindig oly alacsonyak, hogy alig aránylanak egy egyszerű kézműves munkadíjához.

De megvan az újításnak az előnye a közönség szempontjából is. T. i. nem kell többé semmi gene-t semmi röstelkedést érezni, ha valamely okból régi orvosát újjal akarja föleserélni.

— A tordai földgázrobbanás bűnügyét a tordai kir. törvényezék 1918 június 13-án és 14-én tárgyalta le és a tárgyalás rendjén felmerült bizonyítékok alapján Balaskó mérnököt gondatlanságból előidézték 6 rendbeli halált okozó súlyos testi sértés vétsége miatt 6 havi fogságra ítélték el, Albrecht szerelőt ellenben felmentette. Ez ellen az ítélet ellen úgy a közbiztonság

viselője, mint az elítélt mérnök fellebbeztek. A kolozsvári ítélőtábla a fellebbezési tárgyalást nem tartotta meg, mert az ügy előadása előtt a védők annak elhalasztását kérték. A tárgyalás napja később lesz kitzüve.

— A bolsevizmus haldoklik. A „Daily Mail” jelenti: Lenin és Trockij Moszkvában beszédet mondtak; beszédeikből kitűnik, hogy a bolsevikiek rövidesen megadják magukat. Mindkét vezér beismerte, hogy a bolsevista nemzetgazdasági rendszer megbukott és hogy érkezett az idő, a mikor újra felvetődik az a kérdés, hogy a középosztály intellektuális elemeinek a részvételét a közügyekben hogyan lehetne megszervezni.

— A katonatanulóknak a mostani zavaros postai közlekedés nagy veszteséget okozott. A kolozsvári tankerületi főigazgatóságához most érkezett le Bpestől egy hónap óta utban levő azon kormányrendelet, mely január 7-ére tanítási kurzusokat rendel el azon katonaviselt diákok számára, a kik a középiskolák VII. ik osztályából vonultak be. A kurzus végén osztály vizsgát tehetnek. A rendelet azonban elkésve érkezett s e miatt most már nem lehet a tanfolyamokat rendezni s így az érdekelt diákok egy fél évet elvesztettek.

— Nincsen tűzifa Tordán A hideg idő beállta óta kinzobb és gyötrőbb lett Torda téli nyomorúsága: a f a i n s é g. A lehetetlen szállítási viszonyok, waggonhiány, zavaros állapotok miatt a faraktárak nem voltak képesek beszállítani rég lekötött fennenyiségük nagy részét, a város erdei idei kitermelt mennyiség pedig már rég mind elfogyott: így most beállt a sivár helyzet, hogy sehol egy darab fa sincs s még magas úszóra áron se lehet egy kevés tűzifához juzzájutni. Pedig még hosszú a tél! Ez a fátlanság pedig növeli a nyomort és inséget. Felkérjük az illetékes fórumokat, hássanak oda minden lehető módon, hogy valamiképpen Tordára haladéktalanul fa érkezék s abból a szegények ingyen, vagy nagyon jutányosan részesüljenek.

— A piaci „Szűz Mária” Ugy látszik, Marosvásárhelyen is nagy a tej mizéria. Erre vall annak a „Székely Ellenék” legutóbbi számának alábbi szarkatikus sorai: „A piaci tejet sok esetben szűz Mária-képu nyomáti, avagy jeddi asszonyok árulják és változó lelkiismeretességgel vallják be, hogy nekik bizony van tejük bőven, vesztegetvén litrit csakély 4-5 koronájával. Mikor pedig a higan és vigan folyó fehér levet a tűzhöz tesszük, nagy hólyagozások, vagy puktanások megelőzése után megtörténik az „elkülönözés”, néha penetráns illattól kíséretten, akár a trágyahordó hazai autó. A 4-5 liter keservesen vásárolt tejünket kiönthetjük. Napirenden vannak az ilyen gazságok a tejföllel is. Az ilyen „Máriaikat nem kell megfosztani a 25 től...”

Az ilyen „megrovást” pedig — sajnos. — naponta elzengetjük Tordán is.

— Az előzetes békeszerződést Wilson elutazása előtt aláírják. A Temps szerint Wilson reméli, hogy február huszonötödikére tervezett elutazása előtt aláírhatják az előzetes békeszerződést. Mialatt Wilson Amerikában tartózkodik, a bizottságok folytatják tanácskozásiakat, úgy, hogy Wilson visszatérése után nyomban megkezdhetik az általános békekonferenciát úgy, hogy előreláthatólag május elsején aláírják a végleges békeszerződést. A béketárgyalásokra táviratilag meghívták Magyarországot delegátusait is.

— Moldva és Románia egyesülésének emlékünnepét ünnepelte csütörtökön a Tordát megszállt román katonaság. Dél-észti katonaság mellett felvonult templomba, délután a főterem egész estig ismét néptánc volt s délután a térparancsnokság az üzleteket bezáratta.

— A nyelvhasználati román ideiglenes rendelet megjelent a román hivatalos

lapban. A rendelet szerint a hivatalos nyelv a román. Tisztviselőkké csak azok neveztetnek ki, kik a román nyelvet írásban és szóban birják. A mostani tisztviselőknak ezt a nyelvtudást egy éven belül el kell sajátítaniok. A bírák és közjegyzők áthelyezhetők. Az állami el. iskolákban a tanítás a lakosság többségének nyelvén történik, de a kisebbség is állíthat be tanítót. Az állami középiskolákban a tanítási nyelv a vármegye lakossága többségének nyelve. A helység neveket minden nemzet saját nyelvén használhatja.

— Az élelmiszerek bejelentéséről a közéletmezési kormánybiztos 378-919 sz. alatt egy rendeletet adott ki, a mely ezen számunkban Tudnivalók című rovatunkban teljes szövegében közölve van. A rendelet elrendeli, az összes gabonaneműek, hüvelyesek, takarmányneműek, házi szükségletén felüli feleslegének azonnali bejelentését. Egyben megállapítja a gabonaneműeknek, takarmánféléknek, husneműeknek, tejneműeknek és tojásnak maximális árát. Ezekből kiemeljük a következőket: a buza max. ára mm.-ként 75 kor., az árpáé 62 kor., lefejtett tengeri 65 kor., csöves 55 kor., széna 50 kor., alom szalma 20 kor., marhabús kiárusítva I. oszt. kg.-ként 10 k., II. oszt. 7 k., nyers szalonna 20 korona, füstölt 26 kor., zsir 24 kor., tej literje a városban 2 kor., falun 1 k. 50 fill., egy tojás ára városban 50 fillér.

Ugyanezen rendeletet városunk rendőrkapitányi hivatala is közhírré tette dobszóval, azonban azon változással, hogy mindenki köteles a birtokában levő minden gabona és élelmiszert 3 nap alatt a város házánál bejelenteni és minden gazda gabona többletét febr. 15-ig a kormánybiztoshoz beszolgáltatni, mert aki ezen rendelkezésnek eleget nem tesz, elzárás és pénzbüntetés mellett „kellő testi megfenyítéssel” is lesz büntetve. A két közhírtétel között tehát az egyik leglényegesebb elérés az, hogy a közéletmezési kormánybiztos által lapunk utján közzé tett rendelet testi megfenyítést nem említ.

— Maxim Gorkij a bolsevizmus ellen Maxim Gorkij az orosz „ellenforradalmár”, ahogy az orosz bolsevisták elnevezték legújabb röpiratában írja:

— A forradalmat „elmélyítő” emberek demogagiája megérlelte a munkásosztály szociális érdekeinek legkultúrálisabb képviselői számára a maga romlást hozó gyümölcseit. A gyárakban és üzemekben megkezdődött már a tanulatlan munkások harca a szakmunkásokkal; a tanulatlanok kezdik hangoztatni, hogy a lakatosok, gépészek is „burzsoák”.

A forradalom elmélyítői a dolgozó nép eleven testén kísérletezgetnek. Félek, hogy nincs már messze a nap, amikor a bolsevizmus által mecsalt tömegek örökre megcsalódva egy jobb jövőben, örökre elvesztik a szocializmusba vetett hitüket...

— Rablók a vonaton. A bpesti-aradi vonatot a minap este egy 10 tagú rablóbanda Békésesaba és Arad között kirabolta. Az utasokat minden értékétől megfosztotta a banda, a melynek tagjait később az utasok üldözöbe vették és sikerült hat tagját elfogni, kik közül egy férfinak öltözött fiatal nő is volt. Egy rablót egy katona agyon lött. A banda tagjait Bpestre szállították.

— A villamosmű korlátozott mértékben szolgáltat ugyan áramot az utcák közvilágítására is, azonban városunk egyes exponáltabb pontjain, még mindig nagyon silány a világítás, sötétség uralkodik. Igen veszedelemes állapot ez, épen most, a mikor egyes betörő bandák ugylátszik rendszeres működésbe leptek s a személy- és vagyonbiztonság a vak sötét éjszakában könnyen főzprédává válhatik. Sürgős intézkedést kérünk az iránt, hogy a villamosmű az utcák keresztezésénél és torkolásánál, hidaknál s a mellék utcák zug pontjainál a közbiztonság érdekében felette fontos utcalámpákat rendszeresen felgyújtassa, illetve egész éjjel égesse.

— **Ismét betörés.** A múlt számunkban ismertetett betörő banda — ha szorvosabban is — de a múlt héten is működésben volt. A járőrök cirkálása miatt most óvatosabb lett ez a diszes társaság, de azért kezeik nyomát itt-ott tovább is érzetik. A múlt héten a Timárköz utcában jelentek meg mindjárt este 9 órakor s egy asszonytól pénzt akartak rabolni. Rémes kiáltozására a szomszédok a gimnázium előtti katona őrszemet hívták a helyszínre, honnan erre a betörők megugrottak. Ismételtlen kérjük az őrzáratok rendszeres cirkáltatását.

— **Értesítés.** Az újordai állami eliskolánál a tanítások február hó 10.-én (hétfőn) megkezdődnek.

— **Polgári leány fiúiskolák megnyitása.** Az állami polgári fiú- és leányiskolák igazgatói értesítik a tanuló ifjúságot, hogy a polgári fiúiskolában a tanítás folyó évi február hó 10. én (hétfőn) reggel 8 órakor az iskola rendes helyiségében megkezdődik, a polgári leányiskolai tanulók részére a tanítás ugyancsak február 10.-én (hétfőn) délután 1 órakor az állami főgimnázium helyiségében veszi kezdetét. Felhivatnak a tanulók, hogy a jelzett helyen és időben pontosan jelenjenek meg. Péter Antal polg. leányiskolai, Szabó Miklós polg. fiúisk. igazgató. Örömmel szegezzük le, hogy a szülők és tanulók érdekében mult számunkban az iskolák sürgős megnyitása érdekében közölt felszólalásunk a kívánt eredménnyel járt.

Dr. Derzsy Sándor ügyvéd hadból visszatérve irodáját Tordán Főtér 35 sz. alatt megnyitotta.

— **A Mendel-sörfőzde 1917—1918 évi mérlegét közlé tette.** E szerint a társaság bruttójövedelme az 50.520 kor. értékpapírkamattal és 20.287 korona egyéb bevétellel együtt 1.270.160 korona volt. Ebből költség és adó volt 727.747 kor. az értékesítési tartalékokra 100.000 koronát fordítottak, vagyis hogy a 40.254 kor. áthozattal együtt 482.667 kor. a nyeresége az 1.500.000 kor. részvénytőke után. A társaság gyártelepe, berendezése és ingatlana, amelyekre a 260.000 korona tartalékalapok és a 112.985 kor. adótartalék mellett 1.600.000 kor. értékesítési alapja van, 1.889.750 koronával, készlete 582.009 koronával, értékpapírjai 1.131.386 koronával, követelése 341.210 koronával szerepel a mérlegben.

— **Iparos tanonciskola megnyitása.** Értesítettnek az iparos mesterek, hogy az iparos tanonciskolában a tanítás a szokott helyen és órában folyó évi február 10.-én (hétfőn) kezdődik, miért is tanoncikat az iskolába felküldeni sziveskedjenek. Igazgatóság.

— **Szép Ernő a Négyórai teáról** ír a „Szinházi Élet“ Incze Sándor népszerű lapja új számában, amely a most megjelent Jókai film alkalmával „Arany ember szám“ Rengeteg kép és cikk ismereti a legnagyobb magyar filmet és a közlemények közt Cserna Andor és Bus Fekete László irtak érdekes cikkeket, Blaha Lujzáról, Rajnai Gáborról és Hajó Sándor nyilatkozik az ötvenéves férfi szerepéről. Barta Lajos új darsbjáról az Örvényről számol be verset Somlyó Zoltán irt az igazán érdekes számba. Paulini Béla Romeot és Juliát irta át filmre és Holló Erzsébet a színésznők filmruháiról ad érdekes riportot. A rendes rovatok Intim Pistával az élükön teszik teljessé a számot, amelynek ára K 150. Előfizetési ár egy negyed évre K 16. Kiadóhivatal Erzsébet körút 29.

— **Magyarország csereajánlata.** Magyarország ajánlatot tett Romániának, hogy szén ellenében papírt, bőrt és egyéb forgalmi cikkeket szállít.

A szerkesztésért felelős: FÜSSY JÓZSEF.

**Kiadó: FÜSSY JÓZSEF**

**Eladó a Jósika Miklós utca 27. számú házastelek és 12 hold I. a. kaszáló és szántóföld.** Értekezhetni ugyanott.

## Közönség köre\*)

— **Felhívás.** Mindazon háztulajdonosoknak és lakóknak, valamint közintézeteknek, a kik és a melyek a földgázt használatuk saját jól felfogott érdekük, a földgáz fogyasztási árának 50%-os felemelése ellen tiltakozni E célból felkéretnek, hogy a lefektetett iv aláírása végett a Sterlcukrázdában minél előbb megjelenni sziveskedjenek. *Több érdekelt.*

\*) E rovat alatt közlöttékért felelőséget nem vállal a Szerkesztőség.

**Magnakvaló** korán érő arany lőfogu tengerit adnék cserébe buzáért. Továbbá 500 klg. arankamentes lucerna mag eladó. Cim: Nagy Lajos gazdatiszt Harsztos.

**Eladó malom.** Öt községben egyedül álló jó forgalmu 3 járatu malom eladó. Értekezhetni: Szilágyi Istvánnál, Főtér 30.

**Értesítés.** A mai napon Tordán Orbán Balázs-utca 56 szám alatt egy gáz és vizszerelési üzletet nyitottam, azt anyaggaal dusa felszereltem, mellyel a tiszteit közönség rendelkezésére állok. Tisztelettel Fridel Bela.

**Nősülni akar** 45 éves özvegy gyermektelen gazdasági ispán, lakása Torda Ar. megye mezőségi, nőül venne jó polgári családból való lányt, vagy özvegyet, aki a háztartásban jártas. Komoly leveleket kérem „Ispán“ jelige alatt e lap kiadóhivatalában Füssy József könyvkereskedésében leadni.

**Aranyosgyéres** község határában körülbelül 30 hold elsőosztály jól trágyázott szántóföld, tovább: Alsódetreheimi padon 5 hold különösen kaszálófü, 3 vagy 5 évre bérlet, vagy félbe művelés végett azonnal kiadó. Értekezni Aranyosgyéresen vasut-u. 214. szám.

**Hirdetmény.** Marosdéesi község tulajdonát képező házastelkét, mely áll egy üzlethelyiség, 1 kocsma, 3 lakószoba és különálló nyárikonyhából 1/4 hold kerttel Marosdéesen folyó év február 15.-én d. e. 9 órakor árlejtésen a legtöbbet ígérőnek hosszabb időtartamra bérbe adja az italmérsi joggal együtt. Bővebb felvilágosítást a község előljárósága ad. Felviné, 1919. évi január hó 17.-én. Bornemisza, szolgabíró.

**Eladó** jó menetelű sűrű raktár, a raktáron levő kész anyaggal és saját telepével együtt. Cim: Fülöp József, Torda Otárca-utca 58. sz.

**Állást keres** mérlegképes könyvelő irodai vagy raktárnoki, felügyelői vagy ehhez hasonló állást, aki a kereskedelmi és irodai stb. ügyekben jártas. Cimem: Füssy József ur könyvkereskedésében.

## Városi mozi.

1919. február 11.-én, 12.—13. án, és 15.-én a következő kitűnő műsorok lesznek a városi mozgószínházban láthatók.

**Komédiás élet** 4 felv. dráma Henny Portennel.

**Krisztus élete és halála** 6 felv. érekefeszítő dráma.

**Menyasszony rablás** 4 f. dráma

**Sarga ördög** 5 felv. dráma.

Az előadás este 8-tól 10 óráig tart. Nyugodtan jöhet mindenki a moziba, mert a hazamenésnél nem lesz senkinek bántódása.

**Eladó házastelek.** Egy 3 szoba konyha, istálló és mellékhelyiségek-ből álló ház, 2 drb. egylovas igás szekér, 3 drb. félfedelű kocsi, 2 féderes bőr ülés eladó. Értekezhetni lehet: Br. Jósika Miklós-utca 4. szám.

**Egy régi antik** szekrény, íróasztal, asztali óra, garnitúr butor, consoltükör, nagy smíroa szőnyeg, 12 személyes porcellán ebéd szerviz, 12 szem. theafőzőstb. eladó. Jókai Mór u. 21. szám.

## Értesítés!

Tisztelettel értesitem a t. városi és vidéki közönséget hogy az **első Tordai Patyolat Gőzmosógyárt,** — átvetttem és ezt újlag felszerelve üzemben helyeztem Tordán Jósika Miklós utca 122. szám alatt.

Ellválllok vegytisztítást kelme festést, gallér és kezelő mosást vasalást. Fő elvema a tiszta szép munka. Minél több rendelést kér. **Kovács B.** tulajdonos.

## Minden eldobott régi kalapból

teljesen új női vagy leányka kalap készítését vállal. Velour és Filcz kalapok olesóleszállított árban árusít.

**„BALKÁN“ szalmakalapgyár** Torda, Kossuth-tér 3. Ugyanott egy tanuló lány fizetéssel felvétetik.

**Állandó alkalmazást** keres egy szakképzett molnár, ki a malom szerelés és átalakítás minden ágazatában jártas, bármilyen malmot kezelésre elfogad. Torda, gr. Bethlen Bálint-utca 43 sz.

**Keresek** május elsejére bérbe vagy megvételre egy 3 szobás konyha vagy 4 szobás jó lakást. Cimem Füssy József könyvkereskedésében.

**Vámellenőrnek** felvétetik fizetés és lakással hadi rokkant, öreg, kisebb iparos, esetleg kisebb nyugdíjas is, naponta egy félnapos szolgáltatnia. Értekezhetni Füssy J. könyvkereskedésében.

**Keresek** 2—3 szoba és konyhából álló lakást azonnalra. Cim: Füssy könyvkereskedés Kiss János.

## Haszonbérbeadás.

A Magyarországi Unitárius Egyház Bányon községi Bogát dűllőben fekvő, egy tagban 301 kat. hold mezőgazdasági birtokát 1919 március 1-től 6—12 évre haszonbérbe adja. — A ki csak legelőnek óhajta kivenni előnyben részesül.

Írásbeli zárt ajánlatok a tervezett gazdasági mód részletes leírásával f. év febr. 15. ig a Magyarországi Unitárius Egyház Jóságfelügyelőségéhez Kolozsvár, Kossuth Lajos-u. 12 sz. adandók be, ahol a részletes feltételek megtudhatók.

**O-tárca, Vénhegy, eredő** vagy más dűllőben üres szőlő, gyümölcsös, termő lucernás kerestetik — esetleg több évi — haszonbérletre vagy megvételre. Cim a kiadóban.

## Eladó

1 darab 2 lovas igás szekér.

Cimem megtudható e lap kiadóhivatalában.

A város közönsége előtt jól ismert

## ÉPÜLET ÉS GÉPLAKATOS MŰHELYEMET

**földgáz, vízvezeték berendezéseket és javításához szükséges összes gépekkel** és anyagokkal gazdagon felszerelten.

Ezen szakmába vágó munkálatokat elvállalok és szakszerűen teljesítek.

**FEURGYÁN SIMON**

géplakatos.

(Erzsébet-szálló.)